



Brüssel, 3. november 2025
(OR. en)

14801/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0334 (NLE)

CLIMA 493
ENV 1137
ENER 566
TRANS 508
ECOFIN 1449
COMPET 1090
IND 469
MI 850
AELE 99
CH 52

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	31. oktoober 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 657 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees seoses lepingu I lisa muutmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 657 final.

Lisatud: COM(2025) 657 final



Brüssel, 31.10.2025
COM(2025) 657 final

2025/0334 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Šveitsi
Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide
sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees seoses lepingu I lisa muutmisega**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees liidu nimel võetav seisukoht seoses lepingu I lisa muutmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise leping

Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga¹ (edaspidi „leping“) on ELi heitkogustega kauplemise süsteem (ELi HKS) seotud Šveitsi heitkogustega kauplemise süsteemiga ning see võimaldab ühes süsteemis välja antud lubatud heitkoguse ühikutega teises süsteemis kaubelda ja neid seal tagastamiskohustuste täitmiseks kasutada. Leping jõustus 1. jaanuaril 2020.

2.2. Ühiskomitee

Lepingu artikli 12 alusel loodud ühiskomitee vastutab lepingu haldamise eest ja tagab selle rakendamise. Ühiskomitee võib otsustada vastu võtta lepingu uusi või muuta olemasolevaid lisasid.

Lepingu artikli 13 lõike 2 kohaselt võib ühiskomitee otsustada võtta vastu lepingu uue lisa või muuta olemasolevat lisa.

2.3. Ühiskomitee kavandatav akt

Ühiskomiteel tuleb oma kaheksandal kohtumisel, mis toimub 2025. aastal, või enne seda kirjaliku menetluse teel vastavalt ühiskomitee kodukorra² artikli 8 lõikele 4 vastu võtta otsus lepingu I lisa muutmise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on viia I lisa kindlaks määratud olulised kriteeriumid kooskõlla nii Euroopa Liidu kui ka Šveitsi Konföderatsiooni ajakohastatud õigusaktidega.

Kavandatav akt muutub lepinguosalistele siduvaks kooskõlas lepingu artikli 13 lõikega 2. Kooskõlas lepingu artikli 12 lõikega 3 muutuvad otsused, mis ühiskomitee teeb kõnealuses lepingu sätestatud juhtudel, pärast nende jõustumist lepinguosalistele siduvaks.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleval komisjoni ettepanekul põhineva nõukogu otsusega määratakse kindlaks Euroopa Liidu seisukoht seoses ühiskomitee otsusega, mis tuleb vastu võtta lepingu I lisa muutmise kohta.

¹ ELT L 322, 7.12.2017, lk 3.

² Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitee 25. jaanuari 2019. aasta otsus nr 1/2019, millega võetakse vastu ühiskomitee kodukord (kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/clima/system/files/2021-07/20191201_ic_dec_rop_en.pdf) ja nõukogu 18. septembri 2018. aasta otsus (EL) 2018/1279 (ELT L 239, 24.9.2018, lk 8).

Lepingu I lisa muudatused on vajalikud, sest nii Euroopa Liidu kui ka Šveitsi regulatiivne keskkond on pärast viimaseid, ühiskomitee otsusega nr 1/2023³ tehtud muudatusi muutunud. Euroopa Parlamendi ja nõukogu on võtnud vastu direktiivi 2003/87/EÜ⁴ muudatused,⁵ et määrata kindlaks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi asjakohane panus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119⁶ sätestatud 2030. aasta heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamiseks. Neid muudatusi tuleb kajastada lepingu I lisas, et säilitada kahe omavahel seotud süsteemi puhul koosõla ja turu terviklikkus ning vältida nende vahel konkurentsimoonutusi ja kasvuhoonegaaside heite ülekandumist.

I lisa A osas (paiksed käitised) on asjakohased muudatused ELi puudutavas veerus, mis käsitleb olulistele kriteeriumidele vastavuse tõendamist pärast direktiivi 2003/87/EÜ⁷ muudetud versiooni vastuvõtmist, peamiselt seotud redaktsiooniliste kohandustega seoses asjaomaste õigusaktide jõustumisega ELi poolel (oluliste kriteeriumide 2, 3, 6, 10, 11, 12 ja 13 muudatused) ning õigusaktide viidete ajakohastamisega (oluliste kriteeriumide 5 ja 10 muudatused). Muudetud on ainult 4. kriteeriumi teksti, et kajastada direktiivi 2003/87/EÜ⁸ läbivaatamise tulemust mõlemas, st nii ELi kui ka Šveitsi puudutavas veerus. Kõik muud Šveitsi puudutava veeru muudatused I lisa A osas on redaktsioonilised kohandused seoses asjaomaste õigusaktide jõustumisega.

I lisa B osa (lennundusettevõtjad) puhul tuli ELi puudutava veeru teksti oluliste kriteeriumidega vastavusse viimiseks teha muudatusi seoses asjaomaste õigusnormide jõustumisega (kriteeriumid 12 ja 14) ning ajakohastada õigusaktide viiteid (kriteeriumid 2, 4, 5 ja 7). Lisaks on ELi puudutavas veerus kohandatud 4., 11. ja 12. kriteeriumi teksti, et kajastada õigesti direktiivi 2003/87/EÜ⁹ läbivaatamise tulemust. Samal põhjusel on muudetud olulise kriteeriumi 8 pealkirja ja vastavalt kohandatud ELi puudutava veeru teksti. Sama kehtib ka kriteeriumi 6 kohta, kus ELi ja Šveitsi puudutavad veerud on ühise teksti alla kokku viidud.

B osas oli Šveitsi puudutavas veerus vaja teha asjaomaste Šveitsi õigusaktide jõustumisega seotud redaktsioonilised muudatused kriteeriumide 2, 5, 13, 14 ja 15 puhul. Sama kehtib ka 4., 8. ja 12. kriteeriumi kohta, mille puhul on ajakohastatud ka õigusakti viidet. Nagu ELi puudutavas veerus, on ka Šveitsi puudutavas veerus kohandatud 4., 7. ja 11. kriteeriumi sõnastust, et see kajastaks ELi puudutavas veerus kirjeldatud lähenemisviisi.

³ ELT L, 2024/301, 25.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/301/oj>

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses lennunduse panusega kogu liidu majandust hõlmavasse heitkoguste vähendamise eesmärki ja ülemaailmse turupõhise meetme asjakohase rakendamise (ELT L 130, 16.5.2023, lk 115), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/959, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, ja otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist (ELT L 130, 16.5.2023, lk 134).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ.

⁸ Vt joonealune märkus 4.

⁹ Sealsamas.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ühiskomitee on lepingu artikli 12 alusel moodustatud organ.

Aktil, mis ühiskomiteel tuleb vastu võtta, on õiguslik toime. Koosõlas lepingu artikli 12 lõikega 3 muutub kavandatav akt rahvusvahelise õiguse alusel lepinguosaliste jaoks siduvaks.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnaga.

Seega on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna ühiskomitee aktiga muudetakse lepingu I lisa, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees seoses lepingu I lisa muutmisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu (edaspidi „leping“) nõukogu otsusega (EL) 2018/219¹ ning see jõustus 1. jaanuaril 2020.
- (2) Lepingu artikli 12 lõike 3 kohaselt võib ühiskomitee vastu võtta otsuseid, mis muutuvad pärast nende jõustumist lepinguosalistele siduvaks.
- (3) Vastavalt lepingu artikli 13 lõikele 2 võib ühiskomitee muuta lepingu lisasid.
- (4) On asjakohane taastada kooskõla Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni heitkogustega kauplemise süsteemide suhtes kohaldatavate õigusnormidega pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ² läbivaatamist direktiividega (EL) 2023/958³ ja (EL) 2023/959⁴.
- (5) Ühiskomitee võtab eeldatavasti vastu otsuse lepingu I lisa muutmise kohta oma kaheksandal koosolekul või enne seda kirjaliku menetluse teel vastavalt ühiskomitee kodukorra artikli 8 lõikele 4. See otsus on liidule siduv.

¹ Nõukogu 23. jaanuari 2018. aasta otsus (EL) 2018/219 Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu sõlmimise kohta (ELT L 43, 16.2.2018, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses lennunduse panusega kogu liidu majandust hõlmavasse heitkoguste vähendamise eesmärki ja üleilmse turupõhise meetme asjakohase rakendamise (ELT L 130, 16.5.2023, lk 115).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/959, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, ja otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist (ELT L 130, 16.5.2023, lk 130).

- (6) Seepärast on vaja määrata kindlaks liidu nimel ühiskomitees võetav seisukoht lepingu I lisa muutmise kohta.
- (7) Liidu seisukoht peaks põhinema lisatud otsuse eelnõul, et säilitada kahe omavahel seotud süsteemi puhul kooskõla ja turu terviklikkus ning vältida konkurentsimoonutusi ja kasvuhoonegaaside heite ülekandumist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel ühiskomitee kaheksandal kohtumisel või enne seda ühiskomitee kodukorra artikli 8 lõike 4 kohaselt kirjaliku menetluse teel võetav seisukoht seoses lepingu I lisa muutmisega põhineb ühiskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Liidu esindajad ühiskomitees võivad otsustada teha nimetatud otsuse eelnõus väiksemaid muudatusi ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*